

LANDELIJK BERAAD
STEDENBANDEN
NEDERLAND-NICARAGUA

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

VERSLAG BESTUURLIJK WERKBEZOEK
LANDELIJK BERAAD STEDENBANDEN NEDERLAND – NICARAGUA/LBSNN
AAN NICARAGUA 8-15 JULI 2017
MET DEELNAME VAN ZOETERMEER, MAASTRICHT, HELMOND, RIJSWIJK EN GENNEP

ONDERTEKENING SAMENWERKING

“AGENDA GLOBAL GOALS 2030 VOOR DE PERIODE 2017-2020”

Meegefinancierd door:

Europese Commissie via Platforma - Council of European Municipalities and Regions:

INHOUDSOPGAVE

Inleiding/Samenvatting	3.
Deelnemers	6.
Programma + beknopte verslag	7.

Bijlagen:

I	Verslag Zoetermeer in partnerstad Jinotega
---	--

INLEIDING/SAMENVATTING

In principe iedere twee jaar organiseert het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland – Nicaragua (LBSNN), de organisatie van gemeenten en particuliere stedenbandorganisaties in Nederland die samenwerken met een partnerstad in Nicaragua, een bestuurlijk werkbezoek LBSNN aan Nicaragua.

LBSNN organiseert deze werkbezoeken sinds eind jaren negentig voor gemeentebestuurders, gemeenteambtenaren, actieve vrijwilligers, medewerkers en bestuursleden van de particuliere stedenbandorganisaties en overige direct betrokkenen. Zo kunnen de bestuurlijk verantwoordelijke en actief betrokken vrijwilligers in Nederland goed zicht houden op de werkwijze en bereikte

resultaten via de samenwerking van het - professionele apparaat van het - LBSNN met de Nicaraguaanse partnerorganisaties op basis van de Nederland beschikbaar gestelde middelen door burgers, maatschappelijke organisaties, gemeenteraden, nationale overheden en Europese Commissie in Brussel.

In de afgelopen vijftien jaar zijn – terecht – in toenemende mate zware eisen gesteld aan het bedrijven van ontwikkelingssamenwerking én meer in het bijzonder aan gemeentelijke internationale samenwerking. Niet alleen van de kant van de donoren (o.a. Europese Commissie, Ministerie van Buitenlandse Zaken) maar zeker ook van de kant van het ontvangende land, in dit geval Nicaragua!

De samenwerking dient effectief, efficiënt en ontwikkelingsrelevant te zijn. Daarvoor dient de samenwerking aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase van het ontvangende land. Tegelijkertijd mag - en wellicht moet - ook benoemd kunnen worden ‘whats in’ voor het donerende land of in ons geval de stad, de gemeente!

Zo heeft het LBSNN in Nicaragua een ‘Rotatieleenfonds LBSNN’ van bijna USD 3 miljoen opgebouwd, met daarin ‘geormerkte bedragen’ voor een aantal specifieke Nicaraguaanse partnersteden op basis van oorspronkelijke financiële inleg van hun Nederlandse partnergemeente, dat wordt ingezet bij één of meerdere Nicaraguaanse partnerorganisaties voor de economische ontwikkeling van hun producenten of ondernemers in vóór de partnersteden relevante economische producten en/of sectoren (o.a. cacao, fruit, groente, intensieve veeteelt, MKB-ondernemers waaronder veel vrouwen). Voor deze inzet van middelen wordt in Nicaragua samengewerkt in productieketens met lokale, regionale, nationale en soms internationale actoren. LBSNN faciliteert het organiseren en positioneren van de Nicaraguaanse partnerorganisatie in hun betreffende keten.

Tijdens het bestuurlijk werkbezoek LBSNN in juli 2017 zijn meerdere economische projecten – gezamenlijk als delegatie of als individuele, stedelijke delegatie - in de eigen partnerstad bezocht, de werkwijze en (voorlopige) resultaten zijn getoond, de voortgang besproken en de inzet voor de nabije toekomst gepresenteerd.

In algemene zin heeft de delegatie een goed beeld kunnen krijgen van de impact van het ‘Rotatieleenfonds LBSNN’ in Nicaragua. LBSNN zit met dit leenfonds in een ‘niche’ positie door in de partnersteden of bij bestaande producentenorganisaties, met speciale financiële producten, mee mogelijk te maken de diversificatie van de productie – onder andere in Jinotega bij Soppexcca (cacao) en Aldea Global (tuinbouw) of bij relatief ‘jonge’ producentenorganisaties, die nog niet kredietwaardig zijn voor de reguliere kapitaalmarkt, stap voor stap een ontwikkelingstraject te ondersteunen onder andere bij Chontalac (melk en kaas) in San Pedro de Lóvago en ASOGAPCON (veeteelt en bonen) in Condega.

Bijzonder positief en onder de indruk was de delegatie in Jinotega over het vrouwenkrediet-programma van FUMDEC, Fundación de Mujeres para el Desarrollo Economico. Met achtereenvolgende leningen voor de FUMDEC programma’s in Jinotega en Matagalpa (Tilburg) heeft de organisatie, die door LBSNN ten tijde van haar programma ‘Caminando Juntos’ ook institutioneel is geüpgraded, duizenden vrouwen op een adequate geholpen in hun economische zelfstandigheid, hun vrouwenrechten en de verbetering van hun levensomstandigheden. Meerdere vrouwelijke ondernemers vertelden de delegatie dat zij inmiddels dankzij de microkredieten zoveel inkomsten uit hun bedrijfje hebben, dat zij hun kinderen naar school kunnen sturen en hun leefomgeving aanzienlijk hebben kunnen verbeteren.

Het bestuurlijk werkbezoek LBSNN had ook tot doel om samen met het lokaal bestuur in de partnersteden te komen tot een ‘Agenda Global Goals 2030’ voor de periode 2017 tot en met 2020.

In februari 2017 hebben de leden van het LBSNN in het Werkprogramma LBSNN 'Stedenbanden en Global Goal 2030' besloten de tweejaarlijkse bestuurlijke werkbezoeken aan Nicaragua voort te zetten alsook zo mogelijk de Nicaraguaanse bestuurders uit te nodigen voor een tegenbezoek aan Nederland. Deze bestuurlijke werkbezoeken maken onderdeel uit van de nieuwe campagne 'Stedenband en Global Goal 2030' die het LBSNN in 2017 is gestart i.s.m. de deelnemende steden als opvolger van de campagne 'Stedenband en Millenniumdoelen' uit de periode 2007 tot en met 2015.

LBSNN heeft subsidie gekregen voor de campagne 'Stedenband en Global Goals 2030' via Platforma-Council of European Municipalities and Regions/CEMR van de Europese Commissie om de rol, positie en activiteiten van gemeenten in Nederland te versterken m.b.t. internationale vraagstukken zoals de 'Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, inclusief het 'Klimaatakkoord' van Parijs. Aan de campagne van LBSNN nemen deel: Tilburg, Zoetermeer, Maastricht, Helmond en Gennep. Met een aantal andere gemeenten in Nederland heeft nog overleg plaats over deelname.

Speciaal voor het opstellen van de 'Agenda Global Goals 2030' is de directeur LBSNN, dhr. Ronald van der Hijden, één week eerder afgereisd naar Nicaragua van 1 tot en met 8 juli 2017. Hij heeft in samenspraak met de burgemeesters van Matagalpa (tevens voorzitter AMUNIC, de vereniging van Nicaraguaanse gemeenten), Estelí (tevens voorzitter AMHNN, de vereniging van Nicaraguaanse gemeenten met een samenwerkingsband met een Nederlandse stad), Jinotega (partnerstad van Zoetermeer), San Marcos (partnerstad van Helmond) en San Pedro de Lóvago (partnerstad van Gennep) en de voorzitter van INIFOM, het nationale instituut ter ondersteuning van de gemeenten in Nicaragua (en de belangrijkste beleidsadviseur voor de (vice) president inzake het lokaal bestuur, een concept 'Agenda Global Goals 2030' opgesteld. De concept versie is vervolgens teruggekoppeld op de deelnemende gemeenten in Nederland én de eerste ambassadesecretaris van de Nederlandse ambassade voor Midden-Amerika in San Jose, Costa Rica. De commentaren van Nederlandse en Nicaraguaanse zijden zijn verwerkt in de eindtekst.

Op dinsdagmiddag 11 juli 2017 is tijdens het bestuurlijk werkbezoek LBSNN aan Nicaragua, in bijzijn van de Nederlandse ambassade voor Midden-Amerika, opgesteld en ondertekend de 'Agenda Global Goals 2030' voor de periode 2017-2020. In deze agenda zijn gemeentelijke thematieken benoemd voor kennisuitwisseling tussen LBSNN en AMHNN/INIFOM; de promotie van sociaal-culturele activiteiten tussen Nederland en Nicaragua én jaarlijkse werkbezoeken van gemeentebestuurders, bij voorkeur in combinatie met bedrijvenmissies, over en weer. Zo is afgesproken in juni 2018 een bestuurlijke missie van Nicaragua, inclusief een bedrijvenmissie, aan Nederland. In 2019 een bestuurlijk werkbezoek LBSNN aan Nicaragua én in 2020 wederom een bestuurlijk werkbezoek Nicaragua aan Nederland. Nicaragua heeft gevraagd de bestuurlijke netwerken van stedenbanden ook nadrukkelijk in te zetten om de economische samenwerking tussen beide landen te promoten.

Om deze reden is de delegatie ook ontvangen door de directeur van PRONicaragua, dhr. Carlos Zarruk Castillo, het instituut dat is belast met de handelspromotie van Nicaragua in het buitenland en het aantrekken van investeerders. Nicaragua ziet vooral kansen en mogelijkheden voor samenwerking met Nederland in de AGRIFOOD (o.a. opzetten van een agropark, cacao- en fruitketen en toerisme).

Volgens de delegatie biedt de afgesloten 'Agenda Global Goals 2030' een goed raamwerk om de samenwerking en de dialoog tussen gemeentebesturen uit beide landen te structureren alsook in Nederland de stedenbanden te moderniseren inclusief het benutten van de opgebouwde samenwerking voor Business to Business (B2B).

Tijdens het bestuurlijk werkbezoek LBSNN zijn door het bestuur LBSNN afspraken gemaakt met de aanwezige medewerkers van de Nederlandse ambassade over de samenwerking met hen in

Nicaragua alsook met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) en het Centrum tot Bevordering van Import van ontwikkelingslanden (CBI). Zowel RvO als CBI hebben middelen begroot voor economische samenwerking met Nicaragua waarover de Nederlandse ambassade adviseert. De Nederlandse ambassade ziet graag meer bedrijven actief in Midden-Amerika/Nicaragua. Een markt met ruim 80 miljoen inwoners.

Het bestuur LBSNN heeft ook overleg gevoerd met het hoofd 'Politieke Zaken' en het hoofd 'Ontwikkelings- samenwerking' van de delegatie van de Europese Commissie in Nicaragua. Hun kritische geluiden over de ontwikkeling van de democratie alsook de rechtsgang in Nicaragua sloten aan bij de positie en bevindingen van de Nederlandse ambassade. Echter ook deze diplomaten adviseren nadrukkelijk de samenwerking en de dialoog te blijven voeren met de 'Sandinistische' autoriteiten zowel op nationaal als zeker ook op lokaal niveau. Ook de Europese Commissie heeft instrumenten en subsidieprogramma's om méér economische samenwerking met het Europese bedrijfsleven te ondersteunen en te faciliteren.

Platforma van de Council of European Municipalities and Regions beschouwt de ontwikkelingen binnen LBSNN als een belangrijke case. In meerdere Europese landen speelt een discussie over hoe de 'traditionele' stedenbanden met ontwikkelingslanden, veelal gebaseerd op uitsluitend het bieden van hulp, te moderniseren.

De delegatie heeft kunnen vaststellen dat de combinatie van meer dan 30 jaar ervaring en de lokale en landelijke kennis op het gebied van onderwijs en economische ontwikkeling met zowel de overheid als private partijen maakt dat het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua (LBSNN) een waardevolle samenwerkingspartner voor vele partijen in Nicaragua is.

Daarom kon in anderhalve dag in de hoofdstad Managua worden gesproken met diverse organisaties zoals de Nederlandse ambassade voor Midden-Amerika, de EU en exportorganisaties. Dit resulteert in een handelsbezoek van Nicaragua aan Nederland en mogelijk ondersteuning voor projecten van het LBSNN. Deze samenwerking creëert meerwaarde ten opzichte van individuele projecten.

DEELNEMERS

LBSNN

Mw. Ineke van der Wel- Markerink	voorzitter LBSNN/ ex burgemeester Rijswijk (stedenband met Condega)
Dhr. Jacques (Jacobus) Costongs	vice voorzitter LBSNN/voorzitter Stichting Stedenband Maastricht – Rama (ex wethouder Maastricht)
Dhr. Ronald van der Hijden	directeur LBSNN

Zoetermeer (stedenband met Jinotega)

Dhr. Taco Kuiper wethouder Zoetermeer/bestuurslid LBSNN

Mw. Angélique Quentin ambtenaar, gemeente Zoetermeer

Mw. Stefania Orozco Guerrero Stichting Vrienden van Jinotega

Helmond (stedenband met San Marcos)

Dhr. Jan van Aert raadslid en vice voorzitter raadscommissie
Internationale Betrekkingen, gemeente Helmond/
bestuurslid LBSNN

Dhr. Jan Hendriks ambtenaar, Gemeente Helmond

Dhr. Charles de Theije voorzitter Stichting Stedenband Helmond – San
Marcos

Mw. Jeanette Tiekstra Stichting Stedenband Helmond – San Marcos

Gennep (stedenband met San Pedro de Lóvago)

Mw. Ingrid Veldscholte ambtenaar, gemeente Gennep

Mw. Yvonne van Driel secretaris Stichting GESP/Gennep – San Pedro de
Lóvago.

Nederlandse ambassade voor Midden-Amerika in San Jose, Costa

Mw. Desiree Hagenaars eerste ambassadesecretaris (op maandag)

Dhr. Hans Buhrs handel & economie attache voor Midden – Amerika
(op maandag en dinsdag)

De delegatie werd begeleid en ondersteund door de volgende medewerkers LBSNN in Nicaragua:

Diedericks Gadea financieel adviseur

Yara Molina financieel-administratief medewerkster

Oscar Mejia chauffeur en management assistent

Tijdens het gemeenschappelijke programma op maandag en dinsdag is gebruik gemaakt van een team van 3 simultaantolken.

PROGRAMMA EN BEKNOPT VERSLAG

Zaterdag 8 juli 2017: KLM vlucht via Panama naar Managua, Nicaragua

Aankomst 22.50 uur. Vliegveld naar hotel Europeo

Zondag 9 juli 2017:

08.00 – 11.00 uur Van Managua naar Jinotega, het noorden van Nicaragua

Inchecken in hotel Café in Jinotega.

12.00 – 18.00 uur Veldbezoek in het rurale gebied van Jinotega aan projecten van Zoetermeer/LBSNN

Na de lunch wordt in het bergachtige rurale gebied van Jinotega een bezoek afgelegd aan **Soppexcca**, coöperatie van koffieboeren die met een tweetal leningen van LBSNN de productie van hun leden hebben gediversifieerd met cacao alsook de zonen en dochters van hun leden een éénjarige cacao-opleiding hebben gegeven.

De delegatie bezoekt de 'vivero de cacao' (cacao kwekerij) en een aantal 'fincas' (boerderijen) van koffieboeren die begonnen zijn met de verbouw van cacao. Ook ontmoeten we zonen en dochters van leden van Soppexcca die een eenjarige cursus 'cacao' hebben gevolgd en nu de koffieboeren in de rurale gebieden adviseren en ondersteunen. In Nederland hebben de gemeente Zoetermeer en de Stichting Vrienden van Jinotega gelden ingezameld voor deze projecten, die zijn verdubbeld door LBSNN uit een subsidie van Hivos.

Het gebied rond Jinotega is bergachtig met hoogtes tot 1900 meter. Vanwege de klimaatverandering zakt de grens waar boven nog koffie en cacao kan worden verbouwd.

LBSNN heeft Soppexcca sinds begin 2014 twee leningen verstrekt voor in totaal USD 310.000 (+ 40% eigen inleg van Soppexcca) alsook de cursus cacao-teelt meegefinancierd. Beide leningen zijn afgelost. Soppexcca heeft met behulp van de leningen van LBSNN (Zoetermeer) de cacao productie kunnen opstarten en de organisatie daarvoor kunnen toerusten. Ruim tweehonderd producenten verbouwen nu cacao. Inmiddels leent Soppexcca voor de vervolgfase omvangrijkere bedragen uit het programma 'FOMIN' van de BID (Inter American Development Bank).

In de namiddag worden nog enkele producenten bezocht in het tuinbouw programma van **Aldea Global**. Aldea Global heeft haar hoofdkantoor in Jinotega. Aldea Global is in 1992 opgericht door 22 leden. Aldea Global en haar leden verbouwen gecertificeerde koffiemarken. Aldea Global verleent kredieten aan haar leden alsook betaalde services voor het commercialiseren van hun producten. Ze doet aan lokale, regionale en nationale belangenbehartiging in de koffie en inmiddels ook in de tuinbouwsector. Samen met partners bevordert Aldea Global de technische assistentie aan haar leden alsook de introductie van nieuwe technologieën om de kwaliteit en de productiviteit te verhogen.

Een vlog van wethouder Kuiper: <https://www.youtube.com/watch?v=E8ugs73NAX0>

19.00 – 21.00 uur Werkdiner met Warren Armstrong, algemeen directeur Aldea Global

Aldea Global kent een indrukwekkende groei en een diversificatie van koffie naar verbouw van groenten mede mogelijk gemaakt door het 'Rotatieleenfonds LBSNN'. Van oorsprong verbouwden de aangesloten boeren alleen koffie. Nu zijn er 7000 boeren, waarvan 2.300 vrouw, aangesloten die koffie, granen, cacao, wortelgewassen en groenten verbouwen en vermarkten. Met elkaar zijn zij de grootste producentenorganisatie van Nicaragua. De boeren kunnen microkredieten aanvragen en middels een indrukwekkende hoeveelheid data (zoals grondkwaliteit, omvang van het gezin, verbondenheid met de buurt) bepaalt Aldea Global of ze de capaciteit hebben om de lening af te betalen. Slechts 2% van de boeren heeft problemen met de aflossing.

Vanaf 2010 heeft Aldea Global aan Zoetermeer/LBSNN ondersteuning gevraagd voor de ontwikkeling van de tuinbouwsector. Het maakt dat de organisatie haar kredietportefeuille heeft kunnen verbreden en daarmee haar risico's heeft kunnen spreiden. In de laatste jaren zet Aldea Global in op

de modernisering van de tuinbouw met de introductie van o.a. 'tunnelbouw' en de introductie van technologie.

LBSNN heeft sinds 2010 meerdere (achtereenvolgende) leningen verstrekt voor in totaal USD 854.000. De laatste leningen zijn in 2017 afgelost. Ook heeft LBSNN in 2014 en 2015 een ketenproject van APEN en Aldea Global in de tuinbouwsector meegefinancierd met als resultaat zowel lokaal als nationaal een 'tuinbouwraad', die optreedt als gesprekspartner van de nationale regering.

In het najaar 2016 heeft Aldea Global aan Zoetermeer/LBSNN gevraagd een achtergestelde lening van USD 500.000 uit het 'Rotatieleenfonds LBSNN'. Op deze wijze kan Aldea Global ruim USD 2 miljoen extra lenen op de kapitaalmarkt. Daarmee kan de verdere groei en positionering van de organisatie Aldea Global worden gefinancierd. Afgesproken is dat een belangrijk deel van dit additionele kapitaal terecht zal komen in de tuinbouwsector.

LBSNN heeft in het najaar 2017 de achtergestelde lening vastgelegd. Als eerste tranche is USD 250.000 verstrekt. Als aan de gestelde condities is voldaan volgt de tweede tranche.

Zowel bij Soppexcca als bij Aldea Global is de meerwaarde gelegen in de combinatie tussen een microkrediet en ondersteuning en opleidingen op het gebied van ondernemersvaardigheden en agrarische kennis van de aangesloten boeren en hun families.

De delegatie is zeer onder de indruk van de producentenorganisatie Aldea Global. Een goed voorbeeld voor andere producentenorganisaties in Nicaragua.

De omvangrijke leningen van LBSNN in Jinotega, de partnerstad van Zoetermeer, zijn goed besteed. Niet alleen twee producentenorganisaties zijn ondersteund. De lokale/regionale economie is versterkt.

Maandag 10 juli 2017:

07.30 – 08.30 uur Intern overleg tussen Nederlandse ambassade en delegatie

Op maandagochtend heeft in hotel Café een werkontbijt plaats met de eerste ambassadesecretaris, mw. Desiree Hagens, en handels & economisch attache, dhr. Hans Buhrs. Beiden informeren ons over de politiek, sociaaleconomische ontwikkelingen in Nicaragua en de werkzaamheden van de Nederlandse ambassade voor Midden-Amerika in San José, Costa Rica.

De eerste ambassadesecretaris geeft een heldere, kritische uiteenzetting over de politieke situatie in Nicaragua. Over de ontwikkeling van de economie in Nicaragua is de ambassade positiever. Er is ruim de gelegenheid voor vragen en een gedachtenwisseling.

Op maandagavond zal Hans Buhrs het instrumentarium van de Nederlandse ambassade uiteenzetten in het bijzonder voor wat betreft het ondersteunen van de economie van Nicaragua/Midden-Amerika en de faciliteiten voor het Nederlandse bedrijfsleven in Nicaragua/Midden-Amerika.

09.00 – 10.00 uur Overleg met Fatima Ismael, general manager Soppexcca

In het verlengde van het bezoek aan 'Soppexcca' heeft overleg plaats met Fatima Ismael, general manager van de producentenorganisatie. De bezochte projecten worden in een helder ontwikkelingskader geplaatst. Soppexcca exporteert al jaren koffie naar Nederland/Europa. Volgens mw. Ismael zal het nog 2 tot 3 jaar duren en dan zal Soppexcca ook in staat zijn cacao te exporteren.

Na afloop is een bezoek gebracht aan Cafe Flor de Jinotega waar Soppexcca haar koffie en chocola in verschillende combinaties aanbiedt en verkoopt. Ook wordt de cacao daar verwerkt tot chocoladeproducten voor het Café en de binnenlandse markt. De delegatie doorloopt kort het productieproces. Soppexcca heeft ook een winkel in Managua.

10.30 – 11.00 uur Rondleiding door het hoofdkantoor van Aldea Global

Op maandagochtend komen veel producenten naar Jinotega om zaken te doen waaronder het regelen van hun (nieuwe) krediet met Aldea Global. Het moderne kantoor van Aldea Global toont de professionele ontwikkeling die de organisatie heeft doorgemaakt. De organisatie is duidelijk gericht op haar leden/kredietafnemers met een wachtkamer, bespreekruimten en kassières. Voor de vaste medewerkers zijn er goed werkruimten en voor de ‘promotores’ die merendeels in het veld zijn, zijn er meerdere flexplekken voor het opmaken van hun dag- en weekrapporten.

11.00 – 12.30 uur PIDEJ Jinotega: FUMDEC, organisatie gespecialiseerd in vrouwenkrediet

We bezoeken het kantoor van **FUMDEC** in Jinotega alsook meerdere vrouwen en vrouwengroepen die werken met kleine kredieten van FUMDEC. FUMDEC is een organisatie voor en door vrouwen die gespecialiseerd is in het verstrekken van microkredieten aan groepen vrouwen op zowel het platteland als in de stad Jinotega. FUMDEC organiseert vrouwen, die ieder voor zich niet beschikken over voldoende garantstelling, in zgn. ‘Grupo Solidarios’ (in urbaan gebied) en ‘Banco Comunales’ (in ruraal gebied) waarbij ze onderling garant staan voor elkaar.

Het hoofdkantoor van FUMDEC zit in Matagalpa. Bij FUMDEC hebben ruim 3000 vrouwen een krediet. De beheerder van een rurale gemeenschapsbank met 36 aangesloten vrouwen zette de werkwijze uiteen. Ze hebben gezamenlijk een krediet van 10.000 dollar en gebruiken dit voor de koffieteelt. Daarnaast organiseren de deelnemers gezamenlijk kennisuitwisseling op het gebied van ondernemersvaardigheden en vrouwenrechten. De combinatie van microkrediet, gemeenschapszin en persoonlijke ontwikkeling zorgt voor extra waarde voor de deelnemers. Prettige bijkomstigheid is dat praktisch 100% van de leningen wordt afbetaald. Hierdoor blijft de rurale gemeenschapsbank in stand.

De leden van de groepen die krediet ontvangen staan voor elkaar garant. Indrukwekkend was het verhaal van een vrouw die een klein naaiatelier heeft en een periode niet kon werken vanwege een ernstige ziekte. De andere vrouwen in haar groep betaalden in die periode haar rente.

Wethouder Taco Kuiper laat in twee korte filmpjes zien wat de positieve impact is van deze aanpak op het gezin van een alleenstaande moeder van 6 kinderen.

<https://www.youtube.com/watch?v=zNkrc6d8rt4>

<https://www.youtube.com/watch?v=nRiHr1qgu3s>

Met steun van LBSNN/Zoetermeer is het kantoor en het kredietprogramma in Jinotega succesvol gestart in 2014. LBSNN/Tilburg steunt ook de kredietprogramma’s van FUMDEC in Matagalpa.

LBSNN heeft FUMDEC als ‘traditionele NGO’ begeleid en institutioneel ondersteund tot een meer moderne Microkredietinstelling die nu valt onder de normen van CONAMI, het nationale toezicht voor de financiële instellingen in de microkredietsector in Nicaragua.

LBSNN heeft sinds 2012 ruim USD 300.000 aan leningen verstrekt aan FUMDEC, via Aldea Global. Tot en met ultimo 2019 lopen nog leningen van USD 130.000 voor FUMDEC in Jinotega én USD 70.000 voor FUMDEC in Matagalpa.

15.00 – 18.00 uur Ontvangst gemeente Jinotega: lokaal bestuur in Nicaragua

Na de lunch heeft het gemeentebestuur van Jinotega de delegatie ontvangen en in het bijzonder wethouder Taco Kuiper, ambtenaar Angelique Quentin en vrijwilliger Estefania Orozco Guerrero van de Stichting Vrienden van Jinotega.

De vice burgemeesteres en haar team boden de delegatie allereerst een tour door de stad. Bezocht werden een woningbouwprogramma (waar de gemeente van doneren van de huizen naar leningen gegaan zijn), een 'parque de fiestas' (evenemententerrein) t.b.v. festiviteiten en streekmarkten (waarvan het nut en gebruik door alle Nederlandse deelnemers werd betwijfeld) en de 'escuela de oficio municipal', de gemeentelijke ambachtsschool (waaraan Zoetermeer/LBSNN heeft bijgedragen aan de inkoop van materiaal zoals computers, kookapparatuur en naaimachines).

Daarna zijn verschillende facetten van het gemeentelijk beleid uiteengezet in korte presentaties zoals over zoals: bevolkingsparticipatie, gemeentefinanciën, lokale economische ontwikkeling, volkshuisvesting en onderwijs.

De middag werd afgesloten bij de muziekschool alwaar een jongerenband klassieke en moderne stukken – vol enthousiasme – ten gehore bracht.

19.00 – 20.00 uur Vervolg overleg Nederlandse ambassade

In de avondsessie is de focus gelegen op het ondersteunen van de economie van Nicaragua/Midden-Amerika en de faciliteiten voor het Nederlandse bedrijfsleven in Nicaragua/Midden-Amerika.

De heer Buhrs legt uit het 'Dutch Good Growth Fund/DGGF' dat het ministerie van Buitenlandse Zaken samen met RvO in veel ontwikkelingslanden heeft opgezet. De Nederlandse ambassade is geïnteresseerd om in Guatemala en Nicaragua eveneens een DGGF te laten opzetten. Mede om deze redenen heeft LBSNN voorgesteld op dinsdagochtend in Managua een overleg te voeren met APEN, de organisatie van Nicaraguaanse exporteurs, en ASOMIF, de organisatie van financiële microkredietinstellingen.

Dinsdag 11 juli 2017:

07.00 – 08.00 uur Ontbijt overleg tussen Inter American Foundation/IAF en LBSNN

In hotel Café hebben de bestuursleden LBSNN, dhr Costongs en Kuiper, samen met directeur LBSNN en financieel adviseur LBSNN overleg gevoerd met mw. Gabriela Boyer, vertegenwoordiger voor Nicaragua van Inter American Foundation/IAF, Washington (onderdeel van de Amerikaanse begroting), over samenwerking tussen 'Rotatieleenfonds LBSNN' en capacity building/institutionele ontwikkeling van basis- en productenorganisaties in partnersteden zoals voor COMPOR, cacao coöperatie in El Rama (Maastricht).

Na afloop checkt de delegatie uit hotel Café en reist terug naar hotel Europeo in Managua.

10.00 – 12.00 uur Overleg tussen APEN, ASOMIF, Nederlandse ambassade en LBSNN

In Managua wordt de delegatie ontvangen door de 'gerente general' van APEN, dhr. Mario Arana, en zijn team. APEN is de organisatie van Nicaraguaanse exporteurs in de agrofood-sector.

Ook de voorzitter van ASOMIF, mw. Veronica Herrera, en haar directeur neemt deel aan het overleg.

Beide organisaties presenteren kort de doelen en missies van hun organisaties. In APEN zijn veel zgn. 'Empresas Anclas' georganiseerd. Zij ondersteunen de kleine en middelgrote boeren bij hun productie en vercommercialiseren deze op de internationale markt. APEN heeft commissies voor meerdere producten (bijv. cacao) en sectoren (bijv. tuinbouw).

Ook organiseert APEN bedrijvenmissies naar het buitenland zoals in oktober 2015 samen met LBSNN naar Nederland. Jaarlijks organiseert APEN de zgn. 'EXPO-APEN' waar binnenlandse producenten en buitenlandse bedrijven elkaar ontmoeten.

Bij ASOMIF zijn alle gecertificeerde microkredietinstellingen aangesloten. Ruim de helft van alle kredieten gaat naar commercie en handel. Slechts ca. 15% is beschikbaar voor de agrarische productie.

Diedericks Gadea, financieel adviseur LBSNN, presenteert kort het 'Rotatieleenfonds LBSNN'. LBSNN heeft in de afgelopen jaren meerdere productketen-projecten uitgevoerd met APEN (in cacao, tuinbouw, bonen) met het model 'empresa ancla', die de productie opkoopt tegen een vooropgestelde prijs en de kwaliteit normeert en indien noodzakelijk technische assistentie verleent aan de kleine producenten. In deze projecten verschaften de leden van ASOMIF microkredieten aan de individuele producenten én LBSNN de leningen aan de lidorganisatie van ASOMIF. Met dit model zijn enkele positieve resultaten bereikt. Het model is echter nog niet geïnstitutionaliseerd.

Hans Buhrs presenteert namens de Nederlandse ambassade het 'Dutch Good Growth Fund/DGGF'.

Dhr. Arana heeft grote belangstelling om met Nederland een 'Agropark' op te zetten in Nicaragua. Afgesproken wordt dat als in oktober 2017 de Nederlandse ambassadeur en zijn complete staf een week lang in Managua, Nicaragua, zijn hierover nader overleg plaatsheeft. Dan zal ook samen APEN, ASOMIF en LBSNN worden verder gesproken over het DGGF.

Dhr. Arana en mw. Herrera zijn geïnteresseerd in het 'Rotatieleenfonds LBSNN'. APEN en LBSNN hebben al samengewerkt in Condega (ASOGAPCON), Jinotega (ALDEA GLOBAL) en El Rama (COMPOR). Een trilaterale samenwerking met (leden van) ASOMIF zou de impact kunnen vergroten. Tot onze verrassing werken APEN en ASOMIF nog niet samen.

Afgesproken wordt een trilateraal overleg tussen APEN, ASOMIF en LBSNN. In oktober 2017 heeft dit geresulteerd in een overeenkomst om samen meerdere agrarische economische projecten te identificeren en die met een ketenbenadering te financieren. LBSNN heeft hiervoor USD 500.000 beschikbaar gesteld en ASOMIF USD 1.500.000. APEN heeft voorgesteld te investeren in de fruitsector in Nicaragua. APEN identificeert momenteel hiervoor de projecten.

De delegatie informeert APEN over de opname in de 'Agenda Global Goals 2030' van een bedrijvenmissie naar Nederland in juni 2018 samen met een delegatie van Nicaraguaanse burgemeesters.

14.00 – 15.30 uur Overleg met PRONicaragua over investeringsprojecten in Nicaragua

Na de lunch in hotel Europeo wordt de delegatie ontvangen door dhr. Carlos Zarruk Castillo, directeur van PRONicaragua, het officiële agentschap van de nationale overheid voor het

bevorderen van investeringen en export.

PRONicaragua presenteert de groeicijfers van de Nicaraguaanse economie in de context van Midden Amerika. Nicaragua kent al vanaf 2007 een economische groei van 4 tot 5% per jaar. Nicaragua is relatief veilig land en kent een gunstig klimaat voor buitenlandse investeringen.

Dhr. Zarruk Castillo zet uiteen de investeringsagenda van Nicaragua voor de periode 2017-2020 en het potentieel en beleid voor internationale handels- en economische samenwerking.

LBSNN heeft de presentatie rondgestuurd aan de delegatieleden.

De delegatie informeert PRONicaragua over de opname in de 'Agenda Global Goals 2030' van een bedrijvenmissie naar Nederland in juni 2018 samen met een delegatie van Nicaraguaanse burgemeesters.

16.00 – 17.00 uur Ondertekenen 'Agenda Global Goals 2030' met AMHNNH bij INIFOM

In de grote vergaderzaal van INIFOM, die mede met behulp van de actie 'Help een collega op cursus' onder Nederlandse gemeenteambtenaren in 1990 is gefinancierd door LBSNN, wordt in het bijzijn van de Nederlandse ambassade tussen LBSNN en AMHNNH, de vereniging van Nicaraguaanse gemeenten die samenwerken met een Nederlandse stad, de opgestelde 'Agenda Global Goals 2030' vastgesteld en getekend.

Van Nicaraguaanse kant zijn aanwezig de burgemeesters van Matagalpa (tevens voorzitter AMUNIC, de vereniging van Nicaraguaanse gemeenten), Estelí (tevens voorzitter AMHNNH), Jinotega en San Pedro de Lóvago alsook de voorzitter van INIFOM, mw. Guiomar Irías. Mw. Irias is de belangrijkste beleidsadviseur inzake het lokaal bestuur voor de (vice)President van Nicaragua.

In de 'Agenda Global Goals 2030' zijn gemeentelijke thematieken benoemd voor kennisuitwisseling tussen LBSNN en AMHNNH/INIFOM; de promotie van sociaal-culturele activiteiten tussen Nederland en Nicaragua én jaarlijkse werkbezoeken van gemeentebestuurders, bij voorkeur in combinatie met bedrijvenmissies, over en weer. Zo is afgesproken in juni 2018 een bestuurlijke missie van Nicaragua, inclusief een bedrijvenmissie, aan Nederland. In 2019 een bestuurlijk werkbezoek LBSNN aan Nicaragua én in 2020 wederom een bestuurlijk werkbezoek Nicaragua aan Nederland. Nicaragua heeft gevraagd de bestuurlijke netwerken van stedenbanden ook nadrukkelijk in te zetten om de economische samenwerking tussen beide landen te promoten.

Na afloop van deze bijeenkomst reizen de stedelijke delegaties van Helmond en Gennep direct naar hun Nicaraguaanse partnerstad.

Bestuur LBSNN inclusief de Zoetermeerse wethouder en zijn delegatie blijven in Managua.

19.00 uur Managua: afsluitend diner met Nederlandse ambassade

In restaurant Intermezzo Del Bosque, in de bergketen met een geweldig panorama over de stad Managua, en in het bijzijn van onze speciale gasten Stefan Platteau en zijn vrouw, sluiten we het gemeenschappelijke programma af en in het bijzonder met de Nederlandse ambassade.

Het bestuur LBSNN heeft het enorm op prijs gesteld dat de eerste ambassadesecretaris en de handel & economie attache aanwezig konden zijn enerzijds om ons adequaat te informeren en anderzijds kennis te maken met het werk van LBSNN en onze partnerorganisaties in Nicaragua.

Woensdag 12 juli 2017:

Na het ontbijt in hotel Europeo brengt het bestuur LBSNN en de Zoetermeerse delegatie een kort bezoek aan het kantoor LBSNN in 'Edificio El Carmen'. LBSNN huurt daar al sinds eind jaren negentig. Vanaf 2007 is het een bijzondere locatie geworden. Het kantoor is gelegen tegenover de woning en werkkantoor van de president van Nicaragua.

10.00 uur Managua: Overleg met delegatie van de Europese Commissie

Bestuur LBSNN wordt, mede dankzij de inspanningen van de eerste ambassadesecretaris, ontvangen door de 'Ministro Consejero/Jefe de Cooperación', dhr. Sillano, en door de 'Jefe de Sección Política', mw. Maider Makua. Hun kritische geluiden over de ontwikkeling van de democratie alsook de rechtsgang in Nicaragua sluiten aan bij de positie en bevindingen van de Nederlandse ambassade. Echter ook deze diplomaten adviseren nadrukkelijk de samenwerking en de dialoog te blijven voeren met de 'Sandinistische' autoriteiten zowel op nationaal als zeker ook op lokaal niveau. Ook de Europese Commissie heeft instrumenten en subsidieprogramma's om méér economische samenwerking met het Europese bedrijfsleven te ondersteunen en te faciliteren. De delegatie van de Europese Commissie in Managua subsidieert een klein project van de gemeente San Pedro de Lóvago als 'liberale' gemeente in Nicaragua. Voor het overige doet de delegatie niet veel met het lokaal bestuur in Nicaragua, mede vanwege het ontbreken van autonoom lokaal bestuur in Nicaragua.

Van de kant van LBSNN wordt de delegatie geïnformeerd over de ontvangen subsidie van DEVCO via Platforma van de Council of European Municipalities and Regions/CMER in Brussel. Dhr. Sillano is bekend met het beleid en de programma's van DEVCO. Verder informeert LBSNN de gesprekspartners over de resultaten van het 'Rotatieleenfonds LBSNN' en de opgestelde en getekende 'Agenda Global Goals 2030'. Volgens de delegatie wijst onderzoek uit dat Nicaragua/regio Midden-Amerika één van de zwaarst getroffen gebieden is als gevolg van (komende) klimaatveranderingen.

Na afloop van dit onderhoud checkt de Zoetermeerse delegatie uit bij hotel Europeo en vertrekt (wederom) naar haar partnerstad Jinotega. Zie als bijlage hun additionele verslag op de eerste 3 dagen in Jinotega.

Voorzitter, vice voorzitter en directeur LBSNN blijven in hotel Europeo maar reizen 's middags af naar Condega (partnerstad van Rijswijk) voor overleg met ASOGAPCAN, de associatie van veeboeren, en OCTUPAN, de lokale NGO. Op de terugweg naar Managua heeft 's avonds nog overleg plaats in Estelí bij FUNARTE met het bestuur over de komende muurschildertournee in Nederland. Op donderdagochtend voert zij overleg in San Pedro de Lóvago, samen met de delegatie van Gennep, bij Chontalac, de cooperatie van veeboeren die een melk- en kaasfabriek hebben. Op donderdagmiddag heeft overleg plaats met de vice burgemeester van El Rama (Maastricht) en zijn projecten bezocht.

Vrijdag 14 juli 2017

's Morgens sluiten de Nederlandse steden hun programma af in hun partnersteden én het bestuur LBSNN reist terug vanuit El Rama naar Managua.

16.00 uur Terugkomst van delegaties uit de partnersteden
Check in hotel Europeo.

18.00 uur Interne debriefing van resultaten in partnersteden + evaluatie/follow up

De Zoetermeerse delegatie had de eerste drie dagen al samen met de gehele Nederlandse delegatie kennis gemaakt met Jinotega en veel partnerorganisaties bezocht en gesproken.

Op woensdagmiddag 12 juli 2017 is de Zoetermeerse delegatie teruggekeerd naar Jinotega voor het bezoek aan La Cuculmeca, al 35 jaar onze partner op het gebied van onderwijs. Daar presenteerde de directie van La Cuculmeca de behaalde resultaten en de lopende programma's (die niet vanuit Zoetermeer worden gefinancierd).

Donderdag 13 juli volgde een bezoek aan scholen met afgevaardigde voor Jinotega van MinEd en mw. Flor van La Cuculmeca

De afgelopen jaren zijn in samenwerking met het Nicaraguaanse ministerie van Onderwijs, de stichting La Cuculmeca en het LBSNN vele leslokalen gebouwd op het platteland in Jinotega. Met geld ingezameld door basis- en middelbare scholen in Zoetermeer zijn de bouwmaterialen betaald. De ouders van de kinderen bouwen de lokalen daarna zelf. In deze vlog laat wethouder Taco Kuiper een school zien die dankzij de inzet van Zoetermeerse jeugd is gerealiseerd.

<https://www.youtube.com/watch?v=M3Ay3Y7JqWM>

Samenwerken tegen Kinderarbeid

In Jinotega werkt onze partner La Cuculmeca samen met de overheid, grote koffieboeren en koffiectorporaties om zones zonder kinderarbeid te realiseren. In deze vlog spreekt wethouder Taco Kuiper met een koffieproducent die hierin een voorloper is.

<https://www.youtube.com/watch?v=Gcf--63VpWw>

In 2007 is de heer Leon van 'Finca La Colonia' begonnen met het uitbannen van kinderarbeid op zijn boerderij en het stimuleren van de kinderen van zijn werknemers om de middelbare school en vervolgonderwijs te volgen. Hij betaalt voor deze kinderen het collegegeld voor het technisch onderwijs (MBO-niveau) dat met hulp van Zoetermeer is opgezet. Daarnaast investeert hij in klaslokalen en lesmateriaal.

Zijn toekomstige personeel wordt hierdoor beter opgeleid en kan omgaan met de uitdagingen die zijn ontstaan voor de koffiesector door klimaatverandering. Bovendien krijgt de heer Leon, vanwege het Rainforest keurmerk dat geen kinderarbeid toestaat, een betere prijs voor zijn koffie.

Nog steeds heeft hij te maken met ouders die niet op zijn boerderij willen werken omdat hij de kinderen geen werk aanbiedt. Gelukkig zijn steeds meer producenten in de omgeving overtuigd van deze aanpak en gaan meer en meer kinderen naar school.

Op vrijdag 14 juli bood de gemeente Zoetermeer een ontbijt aan voor alle samenwerkingspartners. Er waren bestuursleden, directie, medewerkers en vrijwilligers van La Cuculmeca, FUMDEC en de gemeente Jinotega aanwezig. Er zijn met name verbindingen gelegd ter verbetering van de publiek-private samenwerking.

